2025/1096

28.5.2025

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2025/1096,

annettu 27 päivänä toukokuuta 2025,

Syyrian tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2013/255/YUTP muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 29 artiklan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto hyväksyi 31 päivänä toukokuuta 2013 päätöksen 2013/255/YUTP ([1]).

(2) Neuvosto hyväksyi 27 päivänä toukokuuta 2024 päätöksen (YUTP) 2024/1510 ([2]), jolla päätöksessä 2013/255/YUTP säädettyjä rajoittavia toimenpiteitä jatkettiin 1 päivään kesäkuuta 2025.

(3) Al-Assadin hallinnon kaaduttua Syyriassa neuvosto lievensi 24 päivänä helmikuuta 2025 useita Syyrian tilanteen johdosta määrättyjä unionin rajoittavia toimenpiteitä helpottaakseen yhteistyötä maan, sen väestön ja yritysten kanssa energian, liikenteen ja jälleenrakentamisen aloilla sekä helpottaakseen niihin liittyviä rahoitus- ja pankkitoimia.

(4) Neuvosto antoi samana päivänä julkilausuman, jossa todetaan, että al-Assadin hallintoon, kemiallisten aseiden alaan ja laittomaan huumausainekauppaan liittyvät rajoittavat toimenpiteet olisi pidettävä voimassa. Neuvosto ilmoitti myös seuraavansa tiiviisti maan tilannetta ja jatkavansa sen tarkastelua, ovatko rajoittavien toimenpiteiden soveltamisen keskeytykset edelleen asianmukaisia, ja tarkastelevansa toimia, joita Syyria siirtymäkauden viranomaisten ilmoitusten mukaan toteuttaa osallistavan siirtymän aikaansaamiseksi, mukaan lukien vastuuvelvollisuus al-Assadin hallinnon rikoksista, kaikkien syyrialaisten ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen erotuksetta sekä oikeusvaltioperiaatteen ja kansainvälisen oikeuden kunnioittaminen. Neuvosto kehotti lopettamaan maan vakautta horjuttavien ulkomaisten toimijoiden sekaantumisen maan asioihin sekä muistutti Syyrian suvereniteetin, alueellisen koskemattomuuden ja yhtenäisyyden kunnioittamisesta.

(5) Eurooppa-neuvosto korosti 20 päivänä maaliskuuta 2025 rauhanomaisen ja osallistavan, ulkomaisesta sekaantumisesta vapaan siirtymän merkitystä Syyriassa sekä sitä, että on tärkeää suojella kaikista uskonnollisista ja etnisistä taustoista tulevien syyrialaisten oikeuksia ilman syrjintää. Eurooppa-neuvosto tähdensi myös, että erityisesti kattavat siirtymäkauden oikeusjärjestelyt ovat olennaisen tärkeitä sovinnon tiellä. Eurooppa-neuvosto kaavaili unionin joidenkin rajoittavien toimenpiteiden soveltamisen keskeyttämistä osana asteittaista ja peruutettavissa olevaa lähestymistapaa Syyrian tilanteen tiiviin seurannan pohjalta.

(6) Neuvosto ilmoitti 20 päivänä toukokuuta 2025 poliittisesta päätöksestään poistaa Syyriaa koskevat talouspakotteet, jotta autetaan Syyrian kansaa yhdistymään ja jälleenrakentamaan uusi, osallistava, moniarvoinen ja rauhanomainen Syyria ilman haitallista ulkoista vaikuttamista.

(7) Tämän perusteella neuvosto katsoo, että kaikki alakohtaiset rajoittavat toimenpiteet olisi poistettava lukuun ottamatta niitä, jotka perustuvat turvallisuussyihin.

([1]) Neuvoston päätös 2013/255/YUTP, annettu 31 päivänä toukokuuta 2013, Syyrian tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä (EUVL L 147, 1.6.2013, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/255/oj).

([2]) Neuvoston päätös (YUTP) 2024/1510, annettu 27 päivänä toukokuuta 2024, Syyrian tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2013/255/YUTP muuttamisesta (EUVL L, 2024/1510, 28.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1510/oj).

(8) Huolimatta al-Assadin hallinnon kaatumisesta ja siirtymäkauden hallinnon perustamisesta Syyrian tilanne on edelleen epävakaa, eikä Syyriaan ja sen ulkopuolelle levittäytynyttä al-Assadin verkostoa ole vielä saatettu vastuuseen eikä sen voida katsoa hajonneen. Todellisena riskinä on yhä vakauden horjuttaminen ja entisen hallinnon vaikutusvallan mahdollinen uudelleen lisääntyminen, mistä ovat osoituksena al-Assadin hallinnon tukemiseksi tapahtuneet välikohtaukset, joiden tarkoituksena on horjuttaa siirtymäprosessia ja joihin on Syyrian rannikko-alueella liittynyt kuolemantapauksiin johtaneita väkivaltaisuuksia. Luetteloon merkittyjä henkilöitä ja yhteisöjä, joilla on yhteyksiä al-Assadin hallintoon, on edelleen merkittävissä ja vaikutusvaltaisissa asemissa, ja vaarana on, että kyseiset henkilöt ja yhteisöt tukevat rahoituksen kautta tai muulla tavoin laajempaa aseellista konfliktia ja saattavat osallistua yrityksiin siirtymän kumoamiseksi. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja ilmaisi 11 päivänä maaliskuuta 2025 unionin puolesta antamassaan julkilausumassa vakavan huolensa Syyrian rannikkoalueella laajalle levinneestä väkivallasta ja tuomitsi jyrkästi al-Assadia kannattavien puolisotilaallisten joukkojen hyökkäykset turvallisuusjoukkoja vastaan sekä siviileihin kohdistuneet hirvittävät rikokset, kuten summittaiset teloitukset. Hän korosti tässä yhteydessä, että on toteutettava tehokkaita toimenpiteitä, joilla tällaiset rikokset estetään vastaisuudessa.

(9) Al-Assadin ja Makhloufin perheiden jäseniä ja heitä lähellä olevia henkilöitä ei ole vielä saatettu vastuuseen heidän osallistumisestaan siviiliväestöön kohdistettuihin raakoihin tukahduttamistoimiin Syyriassa, ja vaarana on, että he yrittävät kärjistää konfliktia ja estää rauhanomaista siirtymää Syyriassa.

(10) Syyrian hallituksen ministerien, jotka ovat olleet vallassa toukokuun 2011 jälkeen entisen al-Assadin hallinnon alaisuudessa, on katsottava olevan yhteisesti vastuussa entisen al-Assadin hallinnon harjoittamasta tukahduttamispolitiikasta ja vaarantavan edelleen rauhanomaisen siirtymän Syyriassa.

(11) Entiseen al-Assadin hallintoon yhteydessä olevat puolisotilaalliset joukot, aseistetut ryhmät, turvallisuusjoukot ja tiedusteluelimet, jotka ovat uskollisia entiselle hallinnolle, aiheuttavat riskin siitä, että tilanne kärjistyy entisestään ja että Syyrian siviiliväestöön kohdistetaan yhä enemmän tukahduttamistoimia.

(12) Syyriassa epäillään olevan al-Assadin hallinnon kaatumisen jälkeen edelleen yli 100 kemiallisten aseiden varastointipaikkaa eli paljon enemmän kuin oli tiedossa ennen al-Assadin hallinnon kaatumista. Syyrian jäljellä olevien kemiallisten aseiden varastojen tuhoaminen on edelleen ensisijainen tavoite, jotta voidaan varmistaa Syyrian väestön suojelu, kuten 19 päivänä joulukuuta 2024 annetuissa Eurooppa-neuvoston päätelmissä todetaan.

(13) Syyriassa toimivat johtavat liike-elämän edustajat, jotka olivat kytköksissä al-Assadin hallintoon ja joilla on tämän yhteyden ansiosta huomattava vauraus ja valta-asema, ovat säilyttäneet vaikutusvaltansa ja verkostonsa. Sen vuoksi näihin henkilöihin liittyy kansalaisyhteiskunnan ja Syyrian rauhaomaisen siirtymän väkivaltaisen tukahduttamisen olennainen riski.

(14) Päätöksen 2013/255/YUTP uudelleentarkastelun perusteella siinä säädettyjä rajoittavia toimenpiteitä olisi jatkettava 1 päivään kesäkuuta 2026.

(15) Päätös 2013/255/YUTP olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan päätös 2013/255/YUTP seuraavasti:

1) korvataan 27 artiklan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

”1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet estääkseen liitteessä I lueteltujen henkilöiden, jotka ovat vastuussa siviiliväestöön kohdistuneista väkivaltaisista tukahduttamistoimista Syyriassa tai jotka hyötyvät entisestä al-Assadin hallinnosta tai tukevat sitä, ja heitä lähellä olevien henkilöiden pääsyn alueelleen tai kauttakulun alueensa kautta.

2. Neuvoston Syyrian tilanteesta tekemien arviointien ja toteamusten mukaisesti, siten kuin neuvoston päätöksen (YUTP) 2015/1836 (*) johdanto-osan 5–12 kappaleessa ja neuvoston päätöksen (YUTP) 2025/1096 (**) johdanto-osan 8–13 kappaleessa esitetään, jäsenvaltioiden on myös toteutettava tarvittavat toimenpiteet estääkseen seuraavien henkilöiden maahantulon alueelleen tai kauttakulun alueensa kautta:

a) Syyriassa toimivat johtavat liike-elämän edustajat, joilla on yhteyksiä entiseen al-Assadin hallintoon;

b) al-Assadin tai Makhloufin perheiden jäsenet;

c) Syyrian hallituksen ministerit, jotka ovat olleet vallassa toukokuun 2011 ja joulukuun 2024 välisenä aikana;

d) Syyrian asevoimien jäsenet, joiden sotilasarvo on ”eversti” tai vastaava tai sitä ylempi ja jotka ovat olleet palveluksessa toukokuun 2011 ja joulukuun 2024 välisenä aikana;

e) Syyrian turvallisuus- ja tiedustelupalveluiden jäsenet, jotka ovat olleet palveluksessa toukokuun 2011 ja joulukuun 2024 välisenä aikana;

f) al-Assadin hallintoon sidoksissa olevien puolisotilaallisten joukkojen jäsenet; tai

g) kemiallisten aseiden levittämisen alalla toimivat henkilöt,

ja näitä lähellä olevat henkilöt, siten kuin mainitut on lueteltu liitteessä I.

(*) Neuvoston päätös (YUTP) 2015/1836, annettu 12 päivänä lokakuuta 2015, Syyriaan kohdistettavista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2013/255/YUTP muuttamisesta (EUVL L 266, 13.10.2015, s. 75, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1836/oj).

(**) Neuvoston päätös (YUTP) 2025/1096, annettu 27 päivänä toukokuuta 2025, Syyrian tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2013/255/YUTP muuttamisesta (EUVL L, 2025/1096, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1096/oj).”;

2) muutetaan 28 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

”1. Jäädytetään kaikki liitteessä I luetelluille siviiliväestöön kohdistuneista väkivaltaisista tukahduttamistoimista Syyriassa vastuussa oleville henkilöille, entisestä al-Assadin hallinnosta hyötyville tai sitä tukeville henkilöille ja yhteisöille sekä näitä henkilöitä ja yhteisöjä lähellä oleville henkilöille ja yhteisöille kuuluvat taikka niiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit.

2. Neuvoston Syyrian tilanteesta tekemien arviointien ja toteamusten mukaisesti, siten kuin neuvoston päätöksen (YUTP) 2015/1836 johdanto-osan 5–12 kappaleessa ja neuvoston päätöksen (YUTP) 2025/1096 johdanto-osan 8–13 kappaleessa esitetään, jäädytetään kaikki seuraaville henkilöille tai yhteisöille kuuluvat taikka niiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit:

a) Syyriassa toimivat johtavat liike-elämän edustajat, joilla on yhteyksiä entiseen al-Assadin hallintoon;

b) al-Assadin tai Makhloufin perheiden jäsenet;

c) Syyrian hallituksen ministerit, jotka ovat olleet vallassa toukokuun 2011 ja joulukuun 2024 välisenä aikana;

d) Syyrian asevoimien jäsenet, joiden sotilasarvo on ”eversti” tai vastaava tai sitä ylempi ja jotka ovat olleet palveluksessa toukokuun 2011 ja joulukuun 2024 välisenä aikana;

e) Syyrian turvallisuus- ja tiedustelupalveluiden jäsenet, jotka ovat olleet palveluksessa toukokuun 2011 ja joulukuun 2024 välisenä aikana;

f) al-Assadin hallintoon sidoksissa olevien puolisotilaallisten joukkojen jäsenet; tai

g) kemiallisten aseiden levittämisen alalla toimivien yhteisöjen, yksikköjen, virastojen, elinten tai laitosten jäsenet,

ja näitä lähellä olevat henkilöt ja yhteisöt, siten kun mainitut on lueteltu liitteessä I.”;

b) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan eikä välillisesti asettaa liitteessä I lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden tai yhteisöjen saataville tai hyödynnettäviksi.”;

c) korvataan 6 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) ovat tarpeen liitteessä I lueteltujen henkilöiden ja heidän huollettavinaan olevien perheenjäsenten perustarpeiden tyydyttämiseksi mukaan luettuina menot, jotka aiheutuvat elintarvikkeiden hankinnasta, vuokrasta tai asuntolainasta, lääkkeistä ja sairaanhoidosta, veroista, vakuutusmaksuista ja julkisten palvelujen käytöstä;”;

d) korvataan 6 kohdan h alakohta seuraavasti:

”h) on tarkoitettu siihen, että syyrialaiset valtion omistuksessa olevat yhteisöt, sellaisina kuin ne on lueteltu liitteessä I, suorittavat Syyrian arabitasavallan puolesta maksuja OPCW:lle sellaisten toimien osalta, jotka liittyvät OPCW:n tarkastuskäynteihin ja Syyrian kemiallisten aseiden tuhoamiseen, ja erityisesti maksuja OPCW:n Syyrian erityisrahastoon sellaisten toimien osalta, jotka liittyvät Syyrian kemiallisten aseiden täydelliseen tuhoamiseen Syyrian arabitasavallan alueen ulkopuolella.”;

e) korvataan 7 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) varoihin tai taloudellisiin resursseihin kohdistuu välimiesoikeuden päätös, joka on annettu ennen sitä päivää, jona 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö on sisällytetty liitteeseen I, tai unionissa annettu tuomioistuimen tai viranomaisen päätös tai kyseisessä jäsenvaltiossa täytäntöön pantava tuomioistuimen päätös, joka on annettu ennen kyseistä päivää tai sen jälkeen;”;

f) korvataan 7 kohdan c alakohta seuraavasti

”c) päätöstä ei ole annettu liitteessä I luetellun henkilön tai yhteisön eduksi; ja”;

g) kumotaan 9 kohta;

h) korvataan 13 kohta seuraavasti:

”13. Edellä olevaa 1, 2 ja 5 kohtaa ei sovelleta liitteessä I lueteltujen rahoituslaitosten suorittamiin tai niiden välityksellä suoritettuihin varojen tai taloudellisten resurssien siirtoihin, jos siirto liittyy muun kuin liitteessä I luetellun henkilön tai yhteisön suorittamaan maksuun, joka liittyy taloudellisen avun antamiseen Syyrian kansalaisille, jotka suorittavat koulutusta tai ammatillista koulutusta taikka harjoittavat akateemista tutkimusta unionissa, edellyttäen, että asianomainen jäsenvaltio on tapauskohtaisesti todennut, että 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö ei ole suoraan tai välillisesti maksun saaja.”;

i) kumotaan 15 kohta;

j) kumotaan 16 kohta;

3) muutetaan 28 a artikla seuraavasti:

a) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Edellä 28 artiklan 5 kohdassa säädettyä kieltoa ei sovelleta varoihin tai taloudellisiin resursseihin, jotka sellaiset julkiset elimet tai oikeushenkilöt tai yhteisöt, jotka saavat julkista rahoitusta humanitaarisen hätäavun toimittamiseksi Syyriassa tai avun toimittamiseksi siviiliväestölle Syyriassa, ovat asettaneet liitteessä I lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden ja yhteisöjen saataville, jos tällaisia varoja tai taloudellisia resursseja toimitetaan öljytuotteiden ostamiseksi tai kuljettamiseksi tai niihin liittyvän rahoituksen tai rahoitustuen myöntämiseksi, kun se tapahtuu yksinomaan humanitaarisen hätäavun toimittamiseksi Syyriassa tai avun toimittamiseksi siviiliväestölle Syyriassa.”;

b) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Edellä 28 artiklan 5 kohdassa säädettyä kieltoa ei sovelleta varoihin tai taloudellisiin resursseihin, jotka diplomaatti- tai konsuliedustustot ovat asettaneet liitteessä I lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden tai yhteisöjen saataville.”;

c) lisätään kohdat seuraavasti:

”7. Poiketen siitä, mitä 28 artiklan 1, 2 ja 5 kohdassa säädetään, jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat tarkoituksenmukaisiksi katsominsa ehdoin antaa luvan tiettyjen jäädytettyjen varojen tai taloudellisten resurssien vapauttamiseen tai tiettyjen varojen tai taloudellisten resurssien saataville asettamiseen liitteessä I olevassa jaksossa ”B. Yhteisöt” numerolla 42 ja numerolla 43 luetelluille yhteisöille todettuaan, että tällaisten varojen tai taloudellisten resurssien toimittaminen on tarpeen kyseisten yhteisöjen ja jäsenvaltion julkisen vallan yksikön tai elimen välistä jälleenrakentamisen, valmiuksien kehittämisen, terrorismin torjunnan ja muuttoliikkeen aloilla tehtävää yhteistyötä varten.

8. Jos asiaankuuluva toimivaltainen viranomainen ei anna kielteistä päätöstä, esitä tietopyyntöä tai lisäaikaa koskevaa ilmoitusta viiden työpäivän kuluessa 7 kohdan mukaisen lupapyynnön vastaanottamispäivästä, kyseinen lupa katsotaan annetuksi.

9. Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle 7 kohdan nojalla myönnetyistä luvista neljän viikon kuluessa tällaisen luvan antamisesta.";

4) korvataan 29 artikla seuraavasti:

"*29 artikla*

Liitteessä I lueteltujen nimettyjen henkilöiden tai yhteisöjen tai muiden henkilöiden tai yhteisöjen Syyriassa, Syyrian hallitus ja sen julkisyhteisöt, yhtiöt ja virastot mukaan lukien, taikka henkilöiden tai yhteisöjen, jotka esittävät vaateen tällaisen henkilön tai yhteisön välityksellä tai puolesta, vaateita, mukaan lukien korvausvaateet tai muut tällaiset vaateet kuten kuittausvaatimukset, sakot tai vakuudelliset vaatimukset, joukkovelkakirjan pidentämistä tai maksamista koskevat vaateet, ja rahoitusvakuudet, mukaan lukien remburssista tai vastaavasta välineestä johtuvat vaateet, ei oteta huomioon sellaisten sopimusten tai liiketoimien yhteydessä, joiden suorittamiseen ovat suoraan tai välillisesti, kokonaan tai osittain, vaikuttaneet tässä päätöksessä tarkoitetut toimenpiteet.";

5) korvataan 30 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Neuvosto laatii liitteessä I olevan luettelon sekä muuttaa sitä jäsenvaltion tai unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen perusteella.";

6) korvataan 31 artikla seuraavasti:

"*31 artikla*

1. Liitteessä I esitetään perusteet asianomaisten henkilöiden ja yhteisöjen merkitsemiselle luetteloon.

2. Liite I sisältää myös tiedot, jotka ovat tarpeen asianomaisten henkilöiden tai yhteisöjen tunnistamiseksi, jos nämä tiedot ovat saatavilla. Henkilöiden osalta tällaisia tietoja voivat olla nimet, mukaan lukien peitenimet, sekä syntymäaika ja -paikka, kansalaisuus, passin ja henkilökortin numerot, sukupuoli, osoite, jos se on tiedossa, ja työtehtävä tai ammatti. Yhteisöjen osalta tällaisia tietoja voivat olla nimet, rekisteröintiaika ja -paikka, rekisterinumero ja toimipaikka.";

7) korvataan 34 artikla seuraavasti:

"*34 artikla*

1. Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivään kesäkuuta 2026. Sitä tarkastellaan jatkuvasti uudelleen. Tarvittaessa sen voimassaoloa voidaan jatkaa tai sitä voidaan muuttaa, jos neuvosto katsoo, ettei sen tavoitteita ole saavutettu. Edellä 28 a artiklan 1–4 kohdassa tarkoitettuja poikkeuksia, jotka koskevat 28 artiklan 1, 2 ja 5 kohtaa, tarkastellaan uudelleen säännöllisin väliajoin ja vähintään 12 kuukauden välein tai jonkin jäsenvaltion, korkean edustajan tai komission kiireellisestä pyynnöstä olosuhteiden perustavanlaatuisen muutoksen jälkeen.

2. Neuvosto korostaa, että on tärkeää estää jäsenvaltioiden suvereniteettioikeuksien loukkaukset niiden merioikeuden mukaisilla merialueilla. Jäsenvaltion pyynnöstä tällaiset loukkaukset käynnistävät välittömästi keskustelun rajoittavien toimenpiteiden muuttamisesta rajoittavien toimenpiteiden jatkuvan uudelleentarkastelun yhteydessä.";

8) kumotaan artiklat 5, 6, 7, 7 a, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 ja 28 b;

9) kumotaan liite II;

10) kumotaan liite III.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 27 päivänä toukokuuta 2025.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. SZŁAPKA